

Stvaranje osobne snage

*priča o stolcu
sa četiri noge*

Kako stvaramo osobnu snagu? Najbolji način je stvaranjem dovoljno velike i primjenjive zalihe znanja i razmišljanjem. Kad odluke donosimo sami, aktivira se pet šestina onog dijela mozga koji koristimo (a koristimo samo jednu devetinu kapaciteta). Pet šestina od jedne devetine nije puno, ali barem se nešto događa. No, kada tražimo da netko drugi misli za nas ili nam daje savjete, svi oni dije-lovi mozga koji su bili aktivni kod razmišljanja gase se. Pale se neki drugi, rezervni pogoni, ali uglavnom manje važni.

Odluke koje donosimo nakon savjeta drugih, u pravilu i provodimo, čak i kad su te preporuke očito pogrešne. Ispada da kad drugi pričaju i misle umjesto nas - nama pamet prestane raditi. Računamo da postoji rezervna varijanta: „Pa nisam ja kriv, tako mi je rečeno.“ No, opravdanje da nešto nije naša krivnja jer, eto, samo smo slušali što su nam rekli najčešće je puko gubljenje vremena. Dok se mi pravdamo, netko drugi napreduje. Na poslu i u privatnom životu. Umjesto da smo ostvarili osobnu snagu, postali smo ovisnici o tuđem znanju, idejama, poslovnim rješenjima i emotivnim odlukama.

Postoje dva oblika osobne snage, kada vaše ime (znanje, socijalne vještine, osobni kredibilitet, moral i etika) vrijede ljudima bez obzira koliko novca imali. Postoji i drugi oblik osobne snage, kada vrijedite samo onoliko koliko novca imate na računu. Ukoliko ga nesmotreno potrošite, vrijedite ništa. Kako dakle stvoriti osobnu snagu koja vas može pronijeti kroz život više-manje neoštećene?

Stvaranje osobne snage mogu vam predočiti pričom o stolcu i fotelji. Znači, kada u životu imate samo jednu snagu, samo jedan izvor prihoda ili samo jednu zamisao koju slijedite, onda sjedite na stolcu s jednom nogom. Stolac s jednom nogom vrlo je nestabilan, teško je održavati ravnotežu (nema mirnog razdoblja) i pad je česta posljedica pokušaja sjedenja. Dok sjedite na takvu stolcu, lošim menedžerima laka ste meta i još lakši plijen.

Dodate li svojemu stolcu još jednu nogu (na primjer, u obitelji još netko zarađuje, stručnjak ste na dvama područjima ili imate jaču zaledinu), bit će vam ipak malo lakše, ali morate paziti da na takvu stolcu ne zaspite. Naime, karavane koje su osvajale Divlji zapad osi-

guravale su miran san pionirima tako što su stražari sjedili na stolcu s dvije noge. Izgleda prilično stabilno, dok ne zaspite. Onda – bum! – najednom ste na podu, a samo ste na trenutak sklopili oči.

Znači, želite li barem malo, opušteno odspavati, stolac treba i treću nogu. To može biti još jedan izvor prihoda, više poznanika koji vam mogu pomoći, viši obrazovni stupanj ili neko novo znanje i slično. Stolac s tri noge već je stabilniji, ali ne može rasti, budući da se točka stabilnosti opasno pomiče k točki nestabilnosti. Takav će vas stolac držati, no ako ste imalo ambiciozniji, trebat će vam i četvrta nogu.

Sada govorimo o stolcu oblika kakva svi poznajemo. To je klasični, stabilni stolac, koji vas drži bez opasnosti pada, čak i ako zaspite (osim ako loše sjedite ili nemirno spavate). Znači, ako ste osigurali dovoljno izvora prihoda da ne ovisite samo o jednom (što bi se reklo, niste sva jaja stavili u istu košaru), ako znate dovoljno da u slučaju otkaza lako možete naći posao ili otvoriti svoju tvrtku te ako je krug ljudi koji vas poštuju i želete raditi s vama velik, onda na stolcu s četiri noge možete sjediti stabilno i bez straha.

Sada dolazi na red fotelja. Obično je čvrsto položena na tlo, si-gurna, udobna i mekana. Kako bismo izbjegli usporedbu s foteljašima, kako zovemo one koji su obiteljskim, kumskim, nezakonitim ili političkim vezama zasjeli u fotelje javnih poduzeća i ustanova, pa ih ne možete izbaciti sve i da im se dokaže desetak smrtno kažnijivih djela, o našim foteljama reći ćemo sve najbolje. To je ono stanje kada ste uspjeli svoju životnu poziciju dovesti u situaciju da niste finansijski ovisni ni o komu. U tom stanju možete raznoraznim lošim partnerima, političarima, mutnim tipovima i zločestim menedžerima reći „ne, ne želim, neću“, a da zbog toga nećete ostati gladni ili izbačeni na cestu zbog neplaćenih računa. Fotelja je konačno stanje kojem teži većina ljudi. ☺

- › prof.dr.sc. Saša Petar
- › sasa@sasapetar.com
- › www.statusprosper.com